

Fira barnets rättigheter 30 år!

Celebrate
the rights
of the child

Celebre os
Direitos
da Criança

Célébre
les droits de
l'enfant

Du och alla andra barn har egna rättigheter tills ni fyller 18 år. Det är *FN:s konvention om barnets rättigheter*, som ibland kallas för *Barnkonventionen*, som ger dig dina rättigheter.

Alla jordens länder utom USA* har ratificerat (förbundit sig att följa) barnkonventionen. De ska alltid först tänka på vad som är bäst för barnen och lyssna på vad ni har att säga. Från och med den 1 januari 2020 är barnkonventionen lag i Sverige.

Grundtankar i Barnkonventionen är att:

- Alla barn har samma rättigheter och lika värde.
- Du har rätt att få dina grundläggande behov uppfyllda.
- Du har rätt att få skydd mot övergrepp och utnyttjande.
- Du har rätt att få säga din mening och bli respekterad.

Vad är en konvention?

En konvention är en internationell överenskommelse, ett avtal mellan länder. Barnkonventionen är en av de sex FN-konventionerna om mänskliga rättigheter.

Fira att barnets
rättigheter är 30 år

Den 20 november 2019 fyllde barnets rättigheter 30 år! Den dagen 1989 beslutade FN om Konventionen för barnets rättigheter.

CHARLES DRAWIN

*USA har skrivit under Konventionen men det är inte juridiskt bindande.

Barnkonventionen innehåller en lång rad rättigheter som gäller för varje barn. Den är uppdelad i stycken som kallas artiklar. Det här handlar några av de 54 artiklarna om:

Artikel 1

Alla barn i hela världen under 18 år har dessa rättigheter.

Artikel 2

Alla barn är lika mycket värda.

Alla barn har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras. Du får inte behandlas annorlunda på grund av ditt utseende, din hudfärg, ditt kön, ditt språk, din tro eller dina åsikter.

Artikel 3

När vuxna bestämmer om sånt som gäller barn ska de tänka på "barnets bästa". Politiker, myndigheter och domstolar ska tänka på hur deras beslut påverkar barn, vare sig det handlar om ett barn eller flera.

Artikel 6

Du har rätt till liv och att kunna utvecklas.

Artikel 7

Du har rätt till ett namn och en nationalitet.

Artikel 9

Du har rätt att vara med dina föräldrar och växa upp hos dem, utom om det är dåligt för dig på något sätt.

Artikel 12–15

Du har rätt att säga vad du tycker. Dina åsikter ska respekteras i alla beslut som rör dig; hemma, i skolan, hos myndigheter och domstolar.

Artikel 18

Båda dina föräldrar har gemensamt ansvaret för din uppföstran och utveckling. De ska alltid först och främst tänka på ditt bästa.

Artikel 19

Du har rätt att skyddas mot alla former av våld, mot vanvård, misshandel och övergrepp. Dina föräldrar eller andra vårdnadshavare får inte utnyttja dig.

Artikel 20–21

Du som förlorat din familj, har rätt att få omvårdnad.

Artikel 22

Om du är flykting har du rätt till skydd och hjälp. Om du är i ett nytt land har du samma rättigheter som alla barn där. Om du har flytt ensam ska du få hjälp att återförenas med din familj.

Artikel 23

Varje barn har rätt till ett bra liv. Om du har en funktionsvariation har du rätt till extra stöd och hjälp.

Artikel 24

Om du blir sjuk har du rätt att få all den hjälp och vård du behöver.

Artikel 28–29

Du har rätt till att gå i skolan och lära dig sådant som är viktigt att kunna, som respekt för mänskliga rättigheter och för andra kulturer, om allas lika värde och om naturen. Du ska få utvecklas så mycket som det går i skolan.

Artikel 30

Varje barns egna tankar och tro ska respekteras. Du som tillhör en minoritet har till exempel rätt att tala ditt eget språk och utöva din egen kultur och tro.

Artikel 31

Du har rätt till lek, vila och fritid och att leva i en bra miljö.

Artikel 32

Du får inte tvingas till skadligt arbete som hindrar din skolgång och/eller skadar din hälsa.

Artikel 34

Du får inte utsättas för övergrepp eller barnsexhandel. Om du behandlas illa ska du få skydd och hjälp.

Artikel 35

Ingen har rätt att kidnappa eller sälja dig.

Artikel 37

Du får inte bli straffad på ett grymt och skadligt sätt.

Artikel 38

Du får inte bli värvad som soldat och/eller tvingas delta i väpnad konflikt.

Artikel 42

Du har rätt till information och kunskap om dina rättigheter. Dina föräldrar och andra vuxna ska känna till Barnkonventionen.

Rätt att klaga!

Barn som fått sina rättigheter kränkta kan klaga direkt hos FN:s Barnrättskommitté om de inte fått hjälp i hemlandet. Det har blivit möjligt tack vare ett ganska nytt tillägg till Barnkonventionen. Barn i länder som har godkänt tillägget har alltså fått bättre möjligheter att göra sina röster hörda om sina rättigheter. Sverige har ännu inte gjort det. Du och dina kompisar kan kontakta politiker och kräva att de gör det.

Ta reda på
mycket mer på
worldschildrensprize.org/
childrights

